

JE-009-001628

Seat No. _____

B. R. S. (Sem. VI) (CBCS) Examination

August – 2019

Agronomy : Agro-604

(Core-21) (Fertilizers)

(Old Course)

Faculty Code : 009

Subject Code : 001628

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

૧ ખાતરો વિશે સમજાવી, સેન્દ્રીય અને રાસાયણિક ખાતર વચ્ચેનો તફાવત વિસ્તારથી સમજાવો. ૧૦

અથવા

૧ નાઈટ્રોજન પ્રધાન ખાતરોના જુદા-જુદા વર્ગો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. ૧૦

૨ વિગતે ઉત્તર આપો : (કોઈપણ એક) ૧૦

(૧) કેલ્શિયમ, મેગ્નેશિયમ અને સલ્ફરના છોડમાં કાર્યો અને ઉણપના ચિન્હો જણાવો.

(૨) ખાતર આપવાની જુદી-જુદી પદ્ધતિઓ વિશે વિસ્તારથી સમજાવો.

૩ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ત્રણ) ૧૫

(૧) આવશ્યક પોષકતત્વોના સિદ્ધાંતો

(૨) ખારતનું વર્ગીકરણ

(૩) ખાતરનો કાર્યક્ષમ ઉપયોગ અને પોષકતત્વોને બંધાય જતા અટકાવવા

(૪) પોટાશપ્રધાન ખાતરો

(૫) એમોનિયમ સલ્ફેટ

૪ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (કોઈપણ પાંચ)

૧૫

- (૧) યુરીયા ખાતર વાપરવામાં રાખવી પડતી કાળજીઓ જણાવો.
  - (૨) સુપર ફોસ્ફેટ ખાતર વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
  - (૩) પાણીમાં દ્રાવ્ય અને સાયટ્રેટમાં દ્રાવ્ય ફોસ્ફરસયુક્ત ખાતરોના ઉદાહરણ આપો.
  - (૪) જમીન ધોવાણ અને ખાતરનો કાર્યક્ષમ ઉપયોગ વચ્ચેનો સંબંધ જણાવો.
  - (૫) ખાતરના કાર્યક્ષમ ઉપયોગમાં અમ્લતા આંક (pH) કેવો ભાગ ભજવે છે ?
  - (૬) સંયુક્ત ખાતર (સંકીર્ણ ખાતર) ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
  - (૭) ખાતર મિશ્રણના લાભ જણાવો.
-